

భారత ఆర్థిక సర్వే 2023 ముఖ్యమైన అంశాలు

Economic Survey 2023: Key highlights of Economic Survey: Finance Minister, **Nirmala Sitharaman** has presented the **Economic Survey 2022-23** in the Parliament on 31st January 2023. The pre-budget Economic Survey 2022-23, which is tabled in Parliament ahead of the Union Budget to present the state of the economy and suggest policy prescriptions. The Economic Survey has pegged India's GDP growth at 6-6.8% for FY24 under the baseline scenario. This would be the slowest in three years. Nominal growth is likely to be projected at 11% for 2023-24.

Economic Survey 2023 : ఆర్థిక సర్వే 2023

ఆర్థిక మంత్రి నిర్మలా సీతారామన్ 2022-23 ఆర్థిక సర్వేను 31 జనవరి 2023న పార్లమెంట్లో సమర్పించారు. బడ్జెట్కు ముందు బడ్జెట్ ఆర్థిక సర్వే 2022-23, ఇది పార్లమెంట్లో బడ్జెట్లో ప్రవేశపెట్టబడింది. ఆర్థిక స్థితిని ప్రదర్శించడానికి మరియు పాలసీ ప్రిస్క్రిప్షన్లను సూచించడానికి. ఆర్థిక సర్వే బేస్లైన్ దృష్టాంతంలో FY24 కోసం భారతదేశ GDP వృద్ధిని 6-6.8%గా అంచనా వేసింది. ఇది మూడేళ్లలో అత్యంత నెమ్మదిగా ఉంటుంది. 2023-24లో నామమాత్రపు వృద్ధి 11%గా అంచనా వేయబడుతుంది.

What is the Economic Survey? ఆర్థిక సర్వే అంటే ఏమిటి?

- ఆర్థిక సర్వే అనేది ఆర్థిక మంత్రిత్వ శాఖ యొక్క వార్షిక పత్రం. ఇది దేశ ఆర్థిక ప్రగతిని మరియు గత 12 నెలల సమస్యలను సమీక్షిస్తుంది.
- ప్రభుత్వం ప్రారంభించిన కీలకమైన అభివృద్ధి పథకాల పనితీరుకు సంబంధించిన సమాచారాన్ని సర్వే అందిస్తుంది. ప్రధాన ప్రభుత్వ విధానాల పనితీరు మరియు వాటి ప్రభావాన్ని కూడా పత్రం వివరిస్తుంది.
- ఆర్థిక సర్వే ప్రధాన ఆర్థిక పరిణామాలు, స్థూల ఆర్థిక అంశాలు, ద్రవ్యోల్బణం మరియు ఇతర ఆర్థిక అంశాలను చర్చిస్తుంది. దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థపై వ్యవసాయం, వాతావరణ మార్పులు మరియు ఉపాధి ప్రభావం వంటి వాటిని కూడా ఈ పత్రం విశదీకరిస్తుంది.
- 1వ ఆర్థిక సర్వే 1950-51లో ప్రవేశపెట్టబడింది. అయితే 1964 సంవత్సరం వరకు బడ్జెట్తో సహా దీనిని సమర్పించేవారు.

Economic Survey 2022-23 Highlights | ఆర్థిక సర్వే 2022-23లోని ముఖ్యాంశాలు

- ప్రభుత్వం తన ఆర్థిక సర్వే 2022-23 నివేదికలో 2023-2024 వృద్ధికి సంబంధించి వారి బేస్లైన్ దృష్టాంతం 6.5% అని పేర్కొంది, నామమాత్రపు వృద్ధితో-ఇది ద్రవ్యోల్బణాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకుంటుంది-11%గా అంచనా వేయబడింది. COVID-19 మహమ్మారి నుండి, భారతదేశ ఆర్థిక వ్యవస్థ కోలుకుంది, అయితే రష్యా మరియు ఉక్రెయిన్లలో సంక్షోభం ద్రవ్యోల్బణ ఒత్తిళ్లను పెంచింది మరియు భారతదేశంతో సహా సెంట్రల్ బ్యాంకులు తమ అల్ట్రా-లూజ్ మానిటరీ పాలసీని మార్చవలసి వచ్చింది.

- ఆర్థిక సర్వే 2022-23 నివేదిక ప్రకారం, ద్రవ్యోల్బణం 2022-2023లో సెంట్రల్ బ్యాంక్ లక్ష్యం కంటే ఎక్కువగా ఉన్నప్పటికీ, ప్రైవేట్ వినియోగాన్ని నిరుత్సాహపరిచేందుకు లేదా పెట్టుబడికి ఆటంకం కలిగించడానికి ధరల పెరుగుదల రేటు చాలా ఎక్కువ లేదా చాలా తక్కువగా లేదు

1. State of the Economy | ఆర్థిక వ్యవస్థ యొక్క స్థితిగతులు

- భారతదేశ GDP వృద్ధి FY24లో పటిష్టంగా ఉంటుందని అంచనా. FY24 కోసం GDP అంచనా 6-6.8 % పరిధిలో ఉంటుంది.
- FY15 నుండి H1లో ప్రైవేట్ వినియోగం అత్యధికంగా ఉంది మరియు ఇది ఉత్పత్తి కార్యకలాపాలకు ఊతమివ్వడానికి దారితీసింది, ఫలితంగా రంగాల్లో సామర్థ్య వినియోగం పెరిగింది.
- కేంద్ర ప్రభుత్వ మూలధన వ్యయం మరియు కార్పొరేట్ బ్యాలెన్స్ షీట్లను బలోపేతం చేయడం ద్వారా ప్రైవేట్ క్యాపిటల్ రద్దీ ప్రస్తుత సంవత్సరంలో భారత ఆర్థిక వ్యవస్థ యొక్క వృద్ధి డ్రైవర్లలో ఒకటి.
- జనవరి-నవంబర్ 2022లో MSME రంగానికి క్రెడిట్ వృద్ధి సగటున 30.6 శాతానికి పైగా ఉంది. రిటైల్ ద్రవ్యోల్బణం నవంబర్ 2022లో RBI లక్ష్య పరిధిలోకి తిరిగి వచ్చింది.
- ఏప్రిల్-డిసెంబర్ 2022లో ఇతర ఎమర్జింగ్ మార్కెట్ ఎకానమీలతో పోలిస్తే భారతీయ రూపాయి బాగా పనిచేసింది.
- తగ్గుతున్న పట్టణ నిరుద్యోగ రేటు మరియు ఎంప్లాయి ప్రావిడెంట్ ఫండ్లో వేగవంతమైన నికర నమోదులో మెరుగైన ఉపాధి కల్పన కనిపిస్తుంది.
- పబ్లిక్ డిజిటల్ ప్లాట్ఫారమ్ల విస్తరణ మరియు తయారీ ఉత్పత్తిని పెంచే చర్యల నుండి ఆర్థిక వృద్ధిని పెంచాలి.

2. India's Medium Term Growth Outlook | భారతదేశం యొక్క వృద్ధి దృక్పథం

- బ్యాంకింగ్, నాన్-బ్యాంకింగ్ మరియు కార్పొరేట్ రంగాల యొక్క మెరుగైన మరియు ఆరోగ్యకరమైన బ్యాలెన్స్ షీట్లతో, తాజా క్రెడిట్ చక్రం ఇప్పటికే ప్రారంభమైంది, గత నెలల్లో బ్యాంక్ క్రెడిట్లో రెండంకెల వృద్ధి స్పష్టంగా ఉంది.
- డిజిటల్ సాంకేతికత ఆధారిత ఆర్థిక సంస్కరణల ద్వారా సృష్టించబడిన అధిక లాంఛనప్రాయత, అధిక ఆర్థిక చేరిక మరియు ఆర్థిక అవకాశాల ఫలితంగా ఏర్పడిన సామర్థ్య లాభాల నుండి భారతీయ ఆర్థిక వ్యవస్థ కూడా లబ్ధి పొందడం ప్రారంభించింది.
- సర్వే యొక్క 2వ అధ్యాయం భారతదేశ వృద్ధి దృక్పథం మహమ్మారి ముందు సంవత్సరాల కంటే మెరుగ్గా ఉందని చూపిస్తుంది మరియు భారత ఆర్థిక వ్యవస్థ మధ్యకాలంలో దాని సామర్థ్యంతో వృద్ధి చెందడానికి సిద్ధంగా ఉంది.

3. Fiscal Developments|ఆర్థిక పరిణామాలు

- ఆర్థిక కార్యకలాపాల పునరుద్ధరణ, ప్రత్యక్ష పన్నులు మరియు GST నుండి వచ్చే ఆదాయాలలో తేటతెల్లం మరియు బడ్జెట్లోని వాస్తవిక అంచనాల ద్వారా FY23 సంవత్సరంలో కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆర్థిక వ్యవస్థ స్థిరమైన పనితీరును కనబరిచింది.

- స్థూల పన్ను ఆదాయం 2022 ఏప్రిల్ నుండి నవంబర్ వరకు 15.5 శాతం వృద్ధిని నమోదు చేసింది, ప్రత్యక్ష పన్నులు మరియు వస్తువులు మరియు సేవల పన్ను (GST)లో బలమైన వృద్ధి నమోదైంది. సంవత్సరంలో మొదటి ఎనిమిది నెలల్లో ప్రత్యక్ష పన్నుల పెరుగుదల వాటి సంబంధిత దీర్ఘకాలిక సగటుల కంటే చాలా ఎక్కువగా ఉంది.
- GST కేంద్ర మరియు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు కీలకమైన ఆదాయ వనరుగా స్థిరీకరించబడింది, ఏప్రిల్ నుండి డిసెంబర్ 2022 వరకు YoY ప్రాతిపదికన స్థూల GST వసూళ్లు 24.8 శాతం పెరిగాయి.
- సంవత్సరంలో అధిక ఆదాయ వ్యయ అవసరాలు ఉన్నప్పటికీ మూలధన వ్యయం (క్యాపెక్స్)పై కేంద్ర ప్రభుత్వం యొక్క ప్రాధాన్యత కొనసాగింది. కేంద్రం యొక్క కాపెక్స్ GDP (FY09 నుండి FY20 వరకు) దీర్ఘకాలిక సగటు 1.7 శాతం నుండి FY22 PAలో GDPలో 2.5 శాతానికి క్రమంగా పెరిగింది.
- కేంద్రం రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలను వడ్డీ రహిత రుణాల ద్వారా ప్రోత్సహిస్తుంది మరియు కాపెక్స్లో వారి ఖర్చులకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వడానికి రుణాలు తీసుకునే పరిమితులను పెంచింది.
- రోడ్లు మరియు హైవేలు, రైల్వేలు మరియు హౌసింగ్ మరియు పట్టణ వ్యవహారాలు వంటి మౌలిక సదుపాయాల-ఇంటెన్సివ్ రంగాలకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వడంతో, కాపెక్స్ పెరుగుదల మధ్య-కాల వృద్ధికి పెద్ద ఎత్తున సానుకూల ప్రభావాలను కలిగి ఉంది.

4. Monetary Management & Financial Intermediation | ద్రవ్య నిర్వహణ &

ఆర్థిక మధ్యవర్తిత్వం

- RBI పాలసీ రేట్లను 225 బేసిస్ పాయింట్లు (bps) పెంచింది.
- రెపో రేటు పెంపు నుంచి ద్రవ్య విధాన ప్రసారం జరుగుతోంది.
- స్థూల నాన్-పెర్ఫార్మింగ్ అసెట్స్ (GNPA) నిష్పత్తి ఏడు సంవత్సరాల కనిష్ట స్థాయి 5%.
- ఏప్రిల్ 22 నుండి ఆహారేతర క్రెడిట్ వృద్ధి రెండంకెలలో ఉంది.
- 2022లో 10 సంవత్సరాల ప్రభుత్వ బాండ్ స్థిరమైన రాబడి.
- DII ఇటీవలి సంవత్సరాలలో FPI అవుట్ఫ్లోలకు కొంటర్వైలింగ్ ఫోర్స్గా పనిచేసింది.
- FY23 (Apr-Dec)లో దేశీయ స్టాక్ మార్కెట్లో భారతదేశం తన సహచరులను అధిగమించింది.

5. Prices and Inflation | ధరలు మరియు ద్రవ్యోల్బణం

- 2022 సంవత్సరం మూడు నుండి నాలుగు దశాబ్దాల తర్వాత అభివృద్ధి చెందిన ప్రపంచంలో అధిక ద్రవ్యోల్బణం తిరిగి వచ్చినప్పుడు, ధరల పెరుగుదలను భారతదేశం పరిమితం చేసింది.
- భారతదేశం యొక్క రిటైల్ ద్రవ్యోల్బణం ఏప్రిల్ 2022లో 7.8 శాతానికి గరిష్ట స్థాయికి చేరుకుంది, RBI యొక్క ఎగువ సహన పరిమితి 6 శాతం కంటే ఎక్కువగా ఉంది, అయితే భారతదేశంలో లక్ష్య శ్రేణి యొక్క ఎగువ ముగింపు కంటే ఎక్కువగా ఉన్న ద్రవ్యోల్బణం ప్రపంచంలోనే అత్యల్పంగా ఉంది.

- ధర స్థాయిల పెరుగుదలను తగ్గించడానికి ప్రభుత్వం బహుముఖ విధానాన్ని అవలంబించింది
 - పెట్రోల్ మరియు డీజిల్ ఎగుమతి సుంకాన్ని దశల వారీగా తగ్గించడం
 - ప్రధాన ఇన్పుట్లపై దిగుమతి సుంకాన్ని సున్నాకి తీసుకురాగా, ఇనుప ఖనిజాల ఎగుమతిపై పన్ను 30 నుండి 50 శాతానికి పెరిగింది.
 - పత్తి దిగుమతులపై కస్టమ్స్ డ్యూటీని రద్దు చేసింది 14 ఏప్రిల్ 2022, 30 సెప్టెంబర్ 2022 వరకు
 - HS కోడ్ 1101 ప్రకారం గోధుమ ఉత్పత్తుల ఎగుమతిపై నిషేధం మరియు బియ్యంపై ఎగుమతి సుంకం విధించడం
 - ముడి మరియు శుద్ధి చేసిన పామాయిల్, ముడి నోయాబీస్ నూనె మరియు ముడి పొద్దుతిరుగుడు నూనెపై ప్రాథమిక సుంకం తగ్గంపు
- ఫార్వర్డ్ గైడెన్స్ మరియు రెస్పాన్సివ్ మానిటర్ పాలసీ ద్వారా ద్రవ్యోల్బణ అంచనాలను RBI ఎంకరేజ్ చేయడం దేశంలో ద్రవ్యోల్బణ పథానికి మార్గనిర్దేశం చేయడంలో సహాయపడింది.
- వ్యాపారాలు మరియు గృహాలు రెండింటి ద్వారా ఒక సంవత్సరం ముందున్న ద్రవ్యోల్బణ అంచనాలు ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరంలో మోడరేట్ చేయబడ్డాయి.
- గృహనిర్మాణ రంగంలో ప్రభుత్వం చేసిన సమయానుకూల విధాన జోక్యం, తక్కువ గృహ రుణ వడ్డీ రేట్లు డిమాండ్ను పెంచాయి మరియు FY23లో సరసమైన విభాగంలో కొనుగోలుదారులను మరింత సులభంగా ఆకర్షించాయి.
- కాంపోజిట్ హౌసింగ్ పైస్ ఇండెక్స్ (HPI) అంచనా మరియు హౌసింగ్ ధరల సూచీల మార్కెట్ ధరలో మొత్తం పెరుగుదల హౌసింగ్ పైనాన్స్ రంగంలో పునరుద్ధరణను సూచిస్తుంది. HPIలో స్థిరమైన నుండి మితమైన పెరుగుదల కూడా ఆస్తి యొక్క నిలుపుకున్న విలువ పరంగా గృహాయజమానులకు మరియు గృహ రుణ పైనాన్సియర్లకు విశ్వాసాన్ని అందిస్తుంది.
- భారతదేశం యొక్క ద్రవ్యోల్బణ నిర్వహణ ప్రత్యేకించి గుర్తించదగినది మరియు ఇప్పటికీ అంటుకునే ద్రవ్యోల్బణ రేట్లతో పోరాడుతున్న అధునాతన ఆర్థిక వ్యవస్థలతో పోల్చవచ్చు.

6. Social Infrastructure And Employment | సామాజిక మౌలిక సదుపాయాలు

మరియు ఉపాధి

- ఆరోగ్య రంగంపై కేంద్ర మరియు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల బడ్జెట్ వ్యయం FY23 (BE)లో GDPలో 2.1% మరియు FY22 (RE)లో FY21లో 1.6% నుండి 2.2%కి చేరుకుంది.
- సామాజిక రంగ వ్యయం రూ.21.3 లక్షల కోట్ల నుంచి 23-23 ఆర్థిక సంవత్సరంలో రూ. FY16లో 9.1 లక్షల కోట్లు.
- 2005-06 మరియు 2019-20 మధ్యకాలంలో భారతదేశంలో 41.5 కోట్ల మంది ప్రజలు పేదరికం నుండి బయటపడ్డారని బహుమితీయ పేదరిక సూచికపై UNDP యొక్క 2022 నివేదిక యొక్క ఫలితాలను ఈ సర్వే హైలైట్ చేస్తుంది.
- 04 జనవరి 2023 నాటికి దాదాపు 22 కోట్ల మంది లబ్ధిదారులు ఆయుష్మాన్ భారత్ పథకం కింద ధృవీకరించబడ్డారు. ఆయుష్మాన్ భారత్ కింద దేశవ్యాప్తంగా 1.54 లక్షలకు పైగా హెల్త్ అండ్ వెల్ నెస్ సెంటర్లు ప్రారంభించబడ్డాయి.

- మెరుగైన జీవన నాణ్యత కోసం ప్రభుత్వ వ్యయం మెరుగుపడింది.
- 14,500 PM SHRI పాఠశాలలు FY23 నుండి FY27 మధ్య నిర్మించబడతాయి.
- ఐఐటీలు, ఐఐఎంఎస్లు, ఐఐఐటీఎస్ల సంఖ్య పెరగడం.
- మహమ్మారి పూర్వ స్థాయికి చేరుకున్న పట్టణ ఉపాధి.
- EPFO ఆధారిత నికర పేరోల్ పెరుగుతోంది: FY23 (నవంబర్ వరకు)లో 105.4 లక్షలు.

7. Climate Change and Environment | వాతావరణ మార్పు మరియు పర్యావరణం

- 2070 నాటికి నికర సున్నా ఉద్ఘాటన లక్ష్యాన్ని సాధించడానికి భారతదేశం నికర సున్నా ప్రతిజ్ఞను ప్రకటించింది.
- భారతదేశం 2030 కంటే ముందే శిలాజ రహిత ఇంధనాల నుండి 40 శాతం స్థాపిత విద్యుత్ సామర్థ్యాన్ని సాధించాలనే లక్ష్యాన్ని సాధించింది.
- 2030 నాటికి శిలాజ రహిత ఇంధనాల నుండి వ్యవస్థాపించబడిన సామర్థ్యం 500 GW కంటే ఎక్కువగా ఉంటుంది, దీని ఫలితంగా 2014-15లో పోలిస్ట్ 2029-30 నాటికి సగటు ఉద్ఘాట రేటు 29% తగ్గుతుంది.
- భారతదేశం తన GDP యొక్క ఉద్ఘాటన తీవ్రతను 2005 స్థాయిల నుండి 2030 నాటికి 45% తగ్గించుకోవాలి.
- దాదాపు 50% సంచిత విద్యుత్ శక్తి 2030 నాటికి నాన్-ఫాసిల్ ఇంధన-ఆధారిత శక్తి వనరుల నుండి వచ్చే సామర్థ్యాన్ని కలిగి ఉంటుంది.
- ఒక సామూహిక ఉద్యమం LIFE- పర్యావరణం కోసం జీవన శైలి ప్రారంభించబడింది.
- నవంబర్ 2022లో సావరిన్ గ్రీన్ బాండ్ ప్రీమ్వర్క్ (SGrBs) జారీ చేయబడింది
- RBI ₹4,000 కోట్ల సావరిన్ గ్రీన్ బాండ్లను (SGrBs) రెండు విడతలుగా వేలం వేసింది.
- భారతదేశాన్ని 2047 నాటికి ఇంధన స్వతంత్రంగా మార్చడానికి నేషనల్ గ్రీన్ హైడ్రోజన్ మిషన్ ప్రారంభించింది.
- 2030 నాటికి సంవత్సరానికి కనీసం 5 MMT (మిలియన్ మెట్రిక్ టన్ను) గ్రీన్ హైడ్రోజన్ ఉత్పత్తి సామర్థ్యం అభివృద్ధి చేయబడుతుంది. జాతీయ హరిత హైడ్రోజన్ మిషన్ కింద 2030 నాటికి శిలాజ ఇంధనాల దిగుమతుల సంచిత తగ్గింపు ₹1 లక్ష కోట్లకు పైగా మరియు 6 లక్షల ఉద్యోగాల సృష్టి.
- దాదాపు 125 GW పునరుత్పాదక శక్తి సామర్థ్యం జోడింపు మరియు 2030 నాటికి దాదాపు 50 MMT వార్షిక GHG ఉద్ఘాటనను తగ్గించడం.
- సౌర విద్యుత్ సామర్థ్యం వ్యవస్థాపించబడింది, నేషనల్ సోలార్ మిషన్ కింద కీలకమైన మెట్రిక్ అక్టోబర్ 2022 నాటికి 61.6 GWగా ఉంది.
- భారతదేశం పునరుత్పాదకానికి అనుకూలమైన గమ్యస్థానంగా మారుతోంది; 7 సంవత్సరాలలో పెట్టుబడులు USD 78.1 బిలియన్లుగా ఉన్నాయి.
- 62.8 లక్షల వ్యక్తిగత గృహ మరుగుదొడ్లు మరియు 6.2 లక్షల కమ్యూనిటీ మరియు పబ్లిక్ టాయిలెట్లు (ఆగస్టు 2022) నేషనల్ మిషన్ ఆన్ సస్టెయినబుల్ హాబిటాట్ కింద నిర్మించబడ్డాయి.

8. Agriculture and Food Management | వ్యవసాయం మరియు ఆహార నిర్వహణ

- వ్యవసాయం మరియు అనుబంధ రంగాల పనితీరు గత కొన్నేళ్లుగా మెరుగ్గా ఉంది, వీటిలో ఎక్కువ భాగం పంట మరియు పశువుల ఉత్పాదకతను పెంపొందించడానికి, మద్దతు ధర ద్వారా రైతులకు రాబడిని నిర్ధారించడానికి, పంటను ప్రోత్సహించడానికి ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యల కారణంగా ఉన్నాయి - వ్యవసాయ మౌలిక సదుపాయాల నిధి ద్వారా రైతు-ఉత్పత్తి సంస్థల ఏర్పాటు మరియు మౌలిక సదుపాయాలలో పెట్టుబడిని ప్రోత్సహించడం, వైవిధ్యకరణ, మార్కెట్ మౌలిక సదుపాయాలను మెరుగుపరచడం.
- 2020-21లో వ్యవసాయంలో ప్రైవేట్ పెట్టుబడి 9.3%కి పెరిగింది.
- 2018 నుండి అన్ని తప్పనిసరి పంటలకు MSP మొత్తం భారతదేశపు సగటు ఉత్పత్తి వ్యయం కంటే 1.5 రెట్లు నిర్ణయించబడింది.
- 2021-22లో వ్యవసాయ రంగానికి సంస్థాగత రుణం 18.6 లక్షల కోట్లకు పెరగడం కొనసాగింది
- భారతదేశంలో ఆహార ధాన్యాల ఉత్పత్తి స్థిరమైన పెరుగుదలను చూసింది మరియు 2021-22లో 315.7 మిలియన్ టన్నులకు చేరుకుంది.
- జనవరి 1, 2023 నుండి ఒక సంవత్సరం పాటు జాతీయ ఆహార భద్రతా చట్టం కింద సుమారు 81.4 కోట్ల మంది లబ్ధిదారులకు ఉచిత ఆహారధాన్యాలు.
- ఏప్రిల్-జూలై 2022-23 చెల్లింపు సైకిల్లో దాదాపు 11.3 కోట్ల మంది రైతులు ఈ పథకం కింద కవర్ చేయబడ్డారు.
- వ్యవసాయ మౌలిక సదుపాయాల నిధి కింద పంట అనంతర మద్దతు మరియు కమ్యూనిటీ ఫామ్ల కోసం రూ.13,681 కోట్లు మంజూరు చేయబడ్డాయి.
- నేషనల్ అగ్రికల్చర్ మార్కెట్ (ఇ-నామ్) పథకం కింద 1.74 కోట్ల మంది రైతులు మరియు 2.39 లక్షల మంది వ్యాపారులతో అన్లైన్, పోటీ, పారదర్శక బిడ్డింగ్ సిస్టమ్.
- పరంపరగత కృషి వికాస్ యోజన (PKVY) కింద సెంద్రియ వ్యవసాయాన్ని రైతు ఉత్పత్తిదారుల సంస్థల (FPO) ద్వారా ప్రచారం చేస్తున్నారు.
- ఇంటర్నేషనల్ ఇయర్ ఆఫ్ మిల్లెట్స్ చొరవ ద్వారా మిల్లెట్లను ప్రోత్సహించడంలో భారతదేశం ముందంజలో ఉంది.

9. Industry | పరిశ్రమ

- పారిశ్రామిక రంగం (2022-23 ప్రథమార్థంలో) జోడించిన మొత్తం స్థూల విలువ 3.7 శాతం పెరిగింది, ఇది గత దశాబ్దం మొదటి అర్థభాగంలో సాధించిన సగటు వృద్ధి 2.8 శాతం కంటే ఎక్కువ.
- ప్రైవేట్ తుది వినియోగ వ్యయంలో బలమైన వృద్ధి, సంవత్సరం మొదటి అర్థభాగంలో ఎగుమతి ఉద్దీపన, మెరుగైన పబ్లిక్ క్యాపెక్స్ మరియు పట్టిష్టమైన బ్యాంక్ మరియు కార్పొరేట్ బ్యాలెన్స్ షీట్ల ద్వారా ప్రేరేపించబడిన పెట్టుబడి డిమాండ్ పెరుగుదల పారిశ్రామిక వృద్ధికి డిమాండ్ ఉద్దీపనను అందించింది.

- జనవరి 2022 నుండి సూక్ష్మ, చిన్న మరియు మధ్యతరహా పరిశ్రమలకు క్రెడిట్ సగటున 30 శాతం పెరిగింది మరియు అక్టోబర్ 2022 నుండి పెద్ద పరిశ్రమకు క్రెడిట్ రెండంకెలలో పెరిగింది.
- ఎలక్ట్రానిక్స్ ఎగుమతులు దాదాపు మూడు రెట్లు పెరిగాయి, 2018-19లో \$4.4 బిలియన్ల నుండి 2021-22లో \$11.6 బిలియన్లకు పెరిగింది.
- 2014-15లో 6 కోట్ల యూనిట్లు ఉన్న హ్యాండ్ సెట్ల ఉత్పత్తి 2020-21లో 29 కోట్ల యూనిట్లకు పెరగడంతో భారతదేశం ప్రపంచవ్యాప్తంగా రెండవ అతిపెద్ద మొబైల్ ఫోన్ తయారీదారుగా అవతరించింది.
- భారతదేశాన్ని ప్రపంచ సరఫరా గొలుసులోకి ప్లగ్ చేయడానికి, వచ్చే ఐదేళ్లలో రూ. 4 లక్షల కోట్ల అంచనాతో 14 కేటగిరీల్లో ప్రొడక్షన్-లింక్డ్ ఇన్వెస్టివ్ (PLI) పథకాలు 2021-22లో ప్రవేశపెట్టబడ్డాయి.
- **PLI పథకాల** కింద రూ. 47,500 కోట్ల పెట్టుబడి కనిపించింది, ఇది సంవత్సరానికి నిర్దేశించిన లక్ష్యంలో 106 శాతం. PLI పథకాల కారణంగా రూ. 3.85 లక్షల కోట్ల విలువైన ఉత్పత్తి/అమ్మకాలు మరియు మూడు లక్షల ఉపాధి కల్పన నమోదయ్యాయి.

10. Services | సేవలు

- సేవల రంగం 2021-22లో 8.4 శాతం నుంచి 2022-23లో 9.1 శాతానికి పెరుగుతుందని అంచనా.
- ప్రపంచ వాణిజ్య సేవల ఎగుమతుల్లో దాని వాటా 2015లో 3 శాతం నుంచి 2021లో 4 శాతానికి పెరగడంతో 2021లో టాప్ టెన్ సేవలను ఎగుమతి చేసే దేశాలలో భారతదేశం ఒకటి.
- 2022-23లో ప్రి-పాండ్ మిక్-స్టాయి వృద్ధి రేటును తిరిగి పొందేందుకు సంప్రదింపు-ఇంటెన్సివ్ సేవలు సెట్ చేయబడ్డాయి. హోటల్ ఆక్యుపెన్సీ రేట్లు ఏప్రిల్ 2021లో 30-32 శాతం నుండి నవంబర్ 2022లో 68-70 శాతానికి మెరుగుపడ్డాయి. పర్యాటక రంగం పునరుద్ధరణ సంకేతాలను చూపుతోంది, భారతదేశంలో విదేశీ పర్యాటకుల రాక నెల నెలా పెరుగుతోంది.
- 2021 మరియు 2022 మధ్యకాలంలో 50 శాతం పెరుగుదలతో, రియల్ ఎస్టేట్ రంగంలో స్థిరమైన వృద్ధి గృహ విక్రయాలను మహమ్మారి ముందు స్థాయికి తీసుకువెళుతోంది.
- భారతదేశ ఇ-కామర్స్ మార్కెట్ 2025 నాటికి ఏటా 18 శాతం వృద్ధి చెందుతుందని అంచనా వేయబడింది.

11. External Sector | బాహ్య రంగం

- ఏప్రిల్-డిసెంబర్ 2022కి సరుకుల ఎగుమతులు US\$332.8 బిలియన్లుగా ఉన్నాయి.
- భారతదేశం తన మార్కెట్లను వైవిధ్యపరచింది మరియు బ్రెజిల్, దక్షిణాఫ్రికా మరియు సౌదీ అరేబియాకు ఎగుమతులను పెంచుకుంది.
- దాని మార్కెట్ పరిమాణాన్ని పెంచడానికి మరియు మెరుగైన వ్యాప్తిని నిర్ధారించడానికి, 2022లో, UAEతో CEPA మరియు ఆస్ట్రేలియాతో ECTA అమలులోకి వస్తాయి.

- 2022లో US\$ 100 బిలియన్లను అందుకుంటున్న ప్రపంచంలోనే అత్యధిక రెమిటెన్స్లను స్వీకరించే దేశంగా భారతదేశం ఉంది. సేవా ఎగుమతి తర్వాత రెమిటెన్స్లు బాహ్య పైనాన్సింగ్లో రెండవ అతిపెద్ద ప్రధాన వనరుగా ఉన్నాయి.
- డిసెంబర్ 2022 నాటికి, ఫారెక్స్ నిల్వలు 9.3 నెలల దిగుమతులతో US\$ 563 బిలియన్లుగా ఉన్నాయి.
- నవంబర్ 2022 చివరి నాటికి, భారతదేశం ప్రపంచంలోనే ఆరవ అతిపెద్ద విదేశీ మారక ద్రవ్య నిల్వలను కలిగి ఉంది.
- విదేశీ రుణాల ప్రస్తుత స్థాక సౌకర్యవంతమైన స్థాయి విదేశీ మారక నిల్వల ద్వారా బాగా రక్షించబడింది.
- భారతదేశం స్థూల జాతీయ ఆదాయంలో మరియు స్వల్పకాలిక అప్పు మొత్తం రుణ శాతంగా సాపేక్షంగా తక్కువ స్థాయి రుణాలను కలిగి ఉంది.

12. Physical & Digital Infrastructure | ఫిజికల్ & డిజిటల్ ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్

- ప్రజలు మరియు వస్తువుల అతుకులు లేని తరలింపు కోసం PM గతిశక్తి జాతీయ మాస్టర్ ప్లాన్.
- 9.0 లక్షల కోట్ల పెట్టుబడి సామర్థ్యంతో నేషనల్ మానిట్రజ్షన్ పైప్లైన్.
- డిసెంబర్ 2022లో 782 కోట్ల లావాదేవీలతో UPI దాని అత్యధిక మార్కును తాకింది.
- భారతీయ లాజిస్టిక్స్ను ప్రపంచవ్యాప్తంగా పోటీగా మార్చడానికి నేషనల్ లాజిస్టిక్స్ పాలసీని రూపొందించారు.
- మేజర్ పోర్టుల సామర్థ్యం 8 ఏళ్లలో దాదాపు రెట్టింపు అయింది.
- 30 సెప్టెంబర్ 2022 నాటికి, 16 రాష్ట్రాల్లో 59 సోలార్ పార్కుల అభివృద్ధికి 40 GW మొత్తం లక్ష్య సామర్థ్యాన్ని ప్రభుత్వం మంజూరు చేసింది.
- FY21లో 15.9 లక్షల GWhతో పోలిస్తే FY22 సంవత్సరంలో 17.2 లక్షల GWh విద్యుత్ ఉత్పత్తి చేయబడింది.

Economic Survey Significance | ఆర్థిక సర్వే ప్రాముఖ్యత

ఆర్థిక సర్వే దేశం యొక్క ఆర్థిక ధోరణులను సూచిస్తుంది మరియు కేంద్ర బడ్జెట్లో వనరుల సమీకరణ మరియు వాటి కేటాయింపుపై మెరుగైన ప్రశంసలను నిర్ధారిస్తుంది. ఇది దేశంలోని వ్యవసాయ, పారిశ్రామిక, ఉపాధి, దిగుమతి మరియు ఎగుమతి ధోరణులను విశ్లేషిస్తుంది.

మరింత చదవండి:	
తాజా ఉద్యోగ ప్రకటనలు	ఇక్కడ క్లిక్ చేయండి
ఉచిత స్టడీ మెటీరియల్ (APPSC, TSPSC)	ఇక్కడ క్లిక్ చేయండి
ఉచిత మాక్ టెస్టులు	ఇక్కడ క్లిక్ చేయండి

Adda247

తెలుగు